

СТАНОВИЩЕ

относно конкурса за „доцент“ по научната специалност Икономика и управление (селско стопанство), обявен в ДВ бр. 7 от 23.01.2024 год. с кандидат

гл. ас. д-р Марияна Иванова Шишкова

от проф. д.ик.н. Юлия Маркова Дойчинова – Университет за национално и световно стопанство определена съгласно Заповед № РД 16-404/ 20.03.2024 год. на Ректора на Аграрен университет – Пловдив за член на научното жури

1. Кратко представяне на кандидата.

Гл.ас.д-р Марияна Шишкова е завършила специалност „Аграрна икономика“ ОКС Бакалавър на Аграрния университет (2009г.) и специалност „Финансов мениджмънт“ ОКС Магистър на Пловдивския университет по „Финансов мениджмънт“ (2011г.). През 2018г. защитава образователната и научна степен „доктор“ в Аграрен университет. През 2017 г. Шишкова е назначена на академичната длъжност асистент, а през 2018г. е избрана за главен асистент в катедра „Икономика“ на Аграрния университет.

2. Общо описание на научната продукция.

В конкурса за „доцент“ гл. ас. д-р Марияна Шишкова участва с продукция, групирани по следния начин:

❖ Научни-публикации по номенклатурната специалност – 28 броя, от тях:

- Публикации, свързани с докторската дисертация – 3 броя, които не подлежат на разглеждане;

- Монография – 1 брой;

- Публикации с импакт фактор/импакт ранг – 19 броя;

- Публикации в рецензирани издания – 5 броя;

За изготвяне на становището подлежат на анализ всички посочени публикации 25 броя.

Кандидатът участва в екипите на три национални проекти (ННП "Здравословни храни за силна биоикономика и качество на живот" 2019 - 2023, МОН и Иновационни модели за повишаване на конкурентоспособността на земеделските стопанства в България (АГРОИН), ДН 15-11/18.12.2018 г. 2018 - 2020, ФНИ; Национална програма „Млади учени и постдокторанти“, период 2018-2019/ 2020-2021, финансирана от Министерството на

образованието и науката) и един международен Европейски алианс „UNIGreen” Project Number 101089386.

Научната продукция на кандидата набира 658,75 точки и чувствително надвишава минималните национални изисквания по чл. 26, ал. 2, 3 и 5 от ЗРАСРБ и Приложение към Чл.1а на ППЗРАСРБ.

3. Преподавателска дейност.

Д-р Шишкова изнася лекции и води упражнения в ОКС Бакалавър и ОКС Магистър.

Документацията по конкурса не съдържа информация за публикувани учебни материали и разработени учебни програми.

4. Научноизследователска дейност.

Представените научни трудове могат да бъдат групирани в три тематични направления, както следва: социален капитал и устойчиво развитие; Биоикономика; и Влияние на Общата селскостопанска политика върху българското земеделие.

По първото тематично направление са представени 6 публикации (№№1, 4, 6, 7, 12, 15). Постиженията на автора в тях се свеждат до адаптиране на методика за оценка на равнището на социалния капитал и до конструиране на мрежи на база на идентифицираните формални и/или неформални връзки между изследваните обекти. На тази основа е разкрит потенциала на социалното фермерство за постигане на устойчиво развитие на селските райони и са очертани основните предизвикателства пред прилагането му в нашата страна.

Положителна оценка заслужават и разработките, в които са идентифицирани ключовите фактори, които оказват въздействие върху броя на финансираните инициативи по стратегиите за водено от общностите местно развитие и са систематизирани основни трудности при прилагането на подхода BOMR в България през програмния период 2014-2020.

По второто направление „Биоикономика” са представени 7 публикации (монография, №№ 2, 14, 20, 21, 23). Резултатите в тях са свързани с оценка на възможностите за приложение на методика за определяне на теоретичния, технологичния и биоикономическия потенциал на България за производството на биомаса от основни зърнени и технически култури. Определен е теоретичния потенциал на остатъците от основни зърнени и технически култури за производството на биомаса.

На базата на осъществен пространствен анализ на ниво райони на планиране са конструирани карти, разкриващи теоретичния и техническия потенциал на пшеницата, царевицата за зърно и слънчогледа за производството на биомаса. Картирани са инициативите в областта на същинската биоикономика за периода 2016-2021 година чрез комбинирано приложение на два ГИС софтуера.

Анализирано е териториалното разпределение на техническия и теоретичния потенциал на пшеница, царевица за зърно и слънчоглед за производството на биомаса от растителни остатъци в България. Идентифицирани и оценени са основните клъстери от гледна точка на техническия потенциал на разгледаваните три култури.

Анализирани и оценени са основните предизвикателства и възможности при използването на растителните остатъци от *R. damascena* в дестилериите чрез прилагане на принципите на биоикономиката.

Най-голям брой публикации – 13 са посветени на влиянието на Общата селскостопанска политика върху българското земеделие (№ 3, 5, 8, 9, 10, 11, 13, 16, 17, 18, 19, 22, 24). Постигнатите резултати и приноси са в тях се свеждат до:

- Извършения критичен преглед на значението на директните плащания и тяхното разпределение за развитие на земеделието.
- Адаптираната е методика за оценка на нагласите на земеделските производители спрямо Общата селскостопанска политика и ефектите ѝ върху осъществяваните от тях дейности.
- Доразвитата и приложена е методическа рамка за изследване на конкурентоспособността на аграрния сектор и конкретен негов подотрасъл.
- Оценените роля и значение на малките и на фамилните стопанства в ЕС и в България за постигане на устойчиво развитие на селските райони, както и анализа на мястото на младите фермери в страната и проблемите, свързани с приемствеността между поколенията в семейния бизнес.

Научната продукция на кандидата е получила обществено признание. Шест научни статии са цитирани 12 пъти в специализирани научни издания.

5. Бележки и препоръки.

Нямам съществени забележки по научната продукция на кандидата. Препоръчвам да използва резултатите от научните си изследвания за разработване на помагала и учебници, както и да публикува самостоятелни статии и студии, в т.ч. и на български език..

6. Заключение.

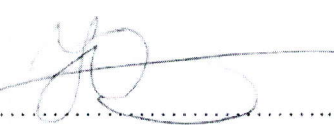
Въз основа на направения анализ на педагогическата, научната и научно-приложната дейност на кандидатката считам, че гл. ас. д-р Марияна Иванова Шишкова отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника на Аграрния университет за неговото приложение. Тя е изграден преподавател в областта на икономиката и управлението на селското стопанство и за участие в конкурса представя значителен брой научни публикации, издадени в авторитетни научни издания, които съдържат резултати с характера на научни приноси в актуални научни области;

Всичко това ми дава основание да оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО** цялостната ѝ дейност.

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури също да гласува положително, а Факултетният съвет на Факултета по икономика при Аграрен университет – Пловдив да избере гл. ас. д-р гл. ас. д-р Марияна Иванова Шишкова за „доцент” по научната специалност **Икономика и управление (селско стопанство)**.

Дата: 23.04.2024г.

ИЗГОТВИЛ

СТАНОВИЩЕТО:.....

(проф.д.ик.н.Ю.Дойчинова)